

Zeilschepen in „vissermanuitvoering”

Voor dit artikel hebben een Staverse jol en een Grundel model gestaan. De beide schepen zijn in 1979-1980 nieuw gebouwd voor de pleziervaart en niet voor de vissery. Een open zeilschip biedt een aantal voordelen ten opzichte van een kajuitjacht, voordelen die voor velen opwegen tegen de nadelen.

Bij de aanschaf van een zeilschip dien je uiterst kritisch een aantal zaken op een rijtje te zetten om zodoende een schip te kopen dat bij je past. Om enkele punten te noemen:

- allereerst het besteedbare budget
- het vaargebied door het gehele seizoen
- de beschikbare tijd
- ligplaats
- wordt de keuze van het schip afge-

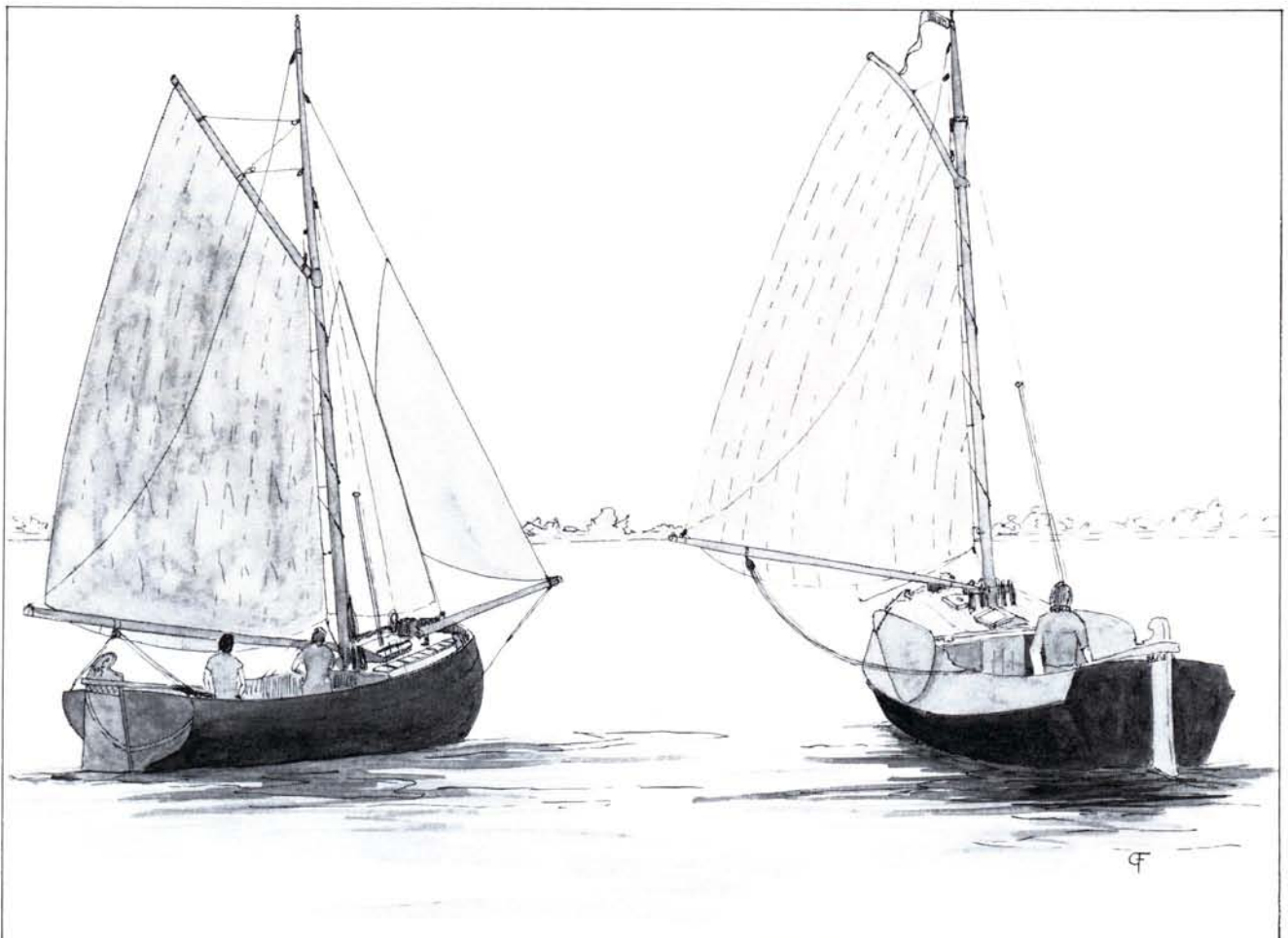
Tekst en illustraties Gep Frederiks

- stemd op uitsluitend vakantiegebruik,
- wordt er veel gezeild of heeft het schip een „caravanfunctie”,
- hoeveel mensen zeilen er actief mee
- afweging maken in materiaalkeuze van het schip

– maak de beslissing met de gebruikers van het toekomstige schip

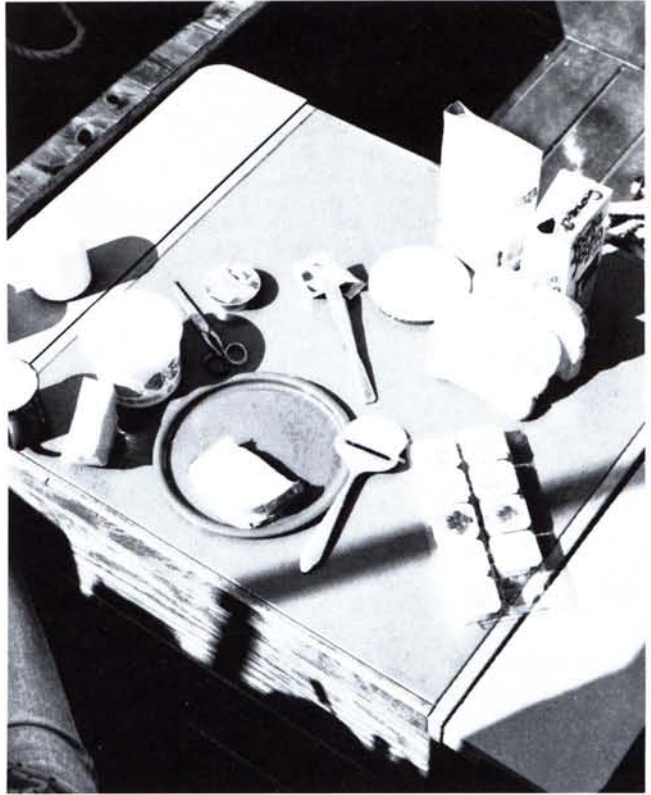
Om de eventuele keus tussen een kajuitjacht of „visserman” wat te vereenvoudigen zal ik eerst wat nadelen van een kajuitjacht noemen.

De kajuit neemt veel ruimte in beslag waarvan je tijdens het zeilen last hebt. Moeilijk geloop of gekruip door gangboorden om bij de mast en zwaarden of voordek te komen. Door de drang naar stahoogte en het comfort van thuis wordt de kajuit van een kleiner zeilschip vaak een onesthetisch hok. Doordat de kajuit veel plaats inneemt blijft een kleine kuip over waaronder vaak de motor is gebouwd. In die gevallen is dan een nare kuip ontstaan met weinig leefruim-

Met een platbodem kun je langs de rivieren tussen de kribben dicht langs de kant komen

De motorkist van de grundel kan met 2 afneembare planken verbreed worden tot een riante eettafel

te en een kuip die nauwelijks luwte biedt waardoor je eerder de kajuit in wordt gedreven (Uitgezonderd schepen van redelijke afmetingen)

Zonder extra voorzieningen zijn deze kuipen gevaarlijk voor kleine kinderen omdat ze snel „over de muur” kunnen gaan Een ogenschijnlijk voordeel biedt de kajuit bij langdurige regen

Nu de voordelen van een zeilschip in vissermanutvoering

Tijdens het zeilen kan vanuit de grote beschutte kuip goed gewerkt worden zonder klauterpartijen door de gangboorden Een prima uitzicht vanuit de kuip Een diepe kuip die beschut en veilig is voor kleine kinderen Het voordek is altijd gemakkelijk bereikbaar Bij slecht weer kan de kuip worden afgedekt met een kuintent waardoor het gehele schip nog gebruikt kan worden Een nadeel is dat bij erg koud weer (minder dan 12 °C) onder het voordek de leefruimte beperkt is Het is dan ook van het grootste belang deze ruimte zo effectief mogelijk te gebruiken

Het koken gebeurt op beide schepen onder de dektent bij warm weer ideaal

De grundel Sardijntje

Technische gegevens Grundel Sardijntje

lengte 7.50 m
 breedte 2.50 m
 diepgang 0.40 m
 zeiloppervlak grootzeil + fok
 30 m² rotex
 motor 9 pk Sole diesel

bij koud weer is er goed te ventileren en tijdens het varen is het lastig Thermoskannen en pannen kussens en hoekist lossen dit probleem op

Tot zover de voor- en nadelen

Nu de Grundel en de Staverse Jol

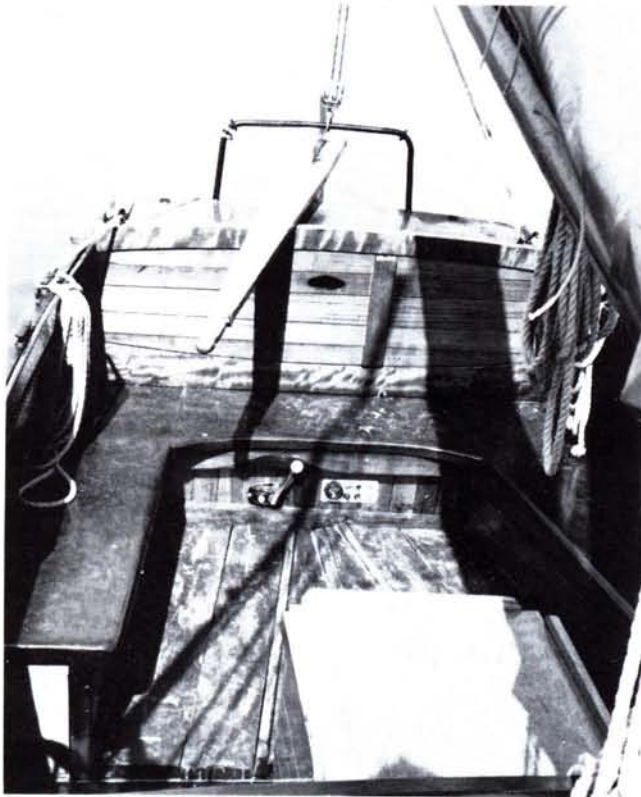
De Grundel „Sardijntje”

In de nazomer van 1979 is begonnen met de bouw van de Grundel Sardijntje bij Toon Jansen Bootbouw te Workum

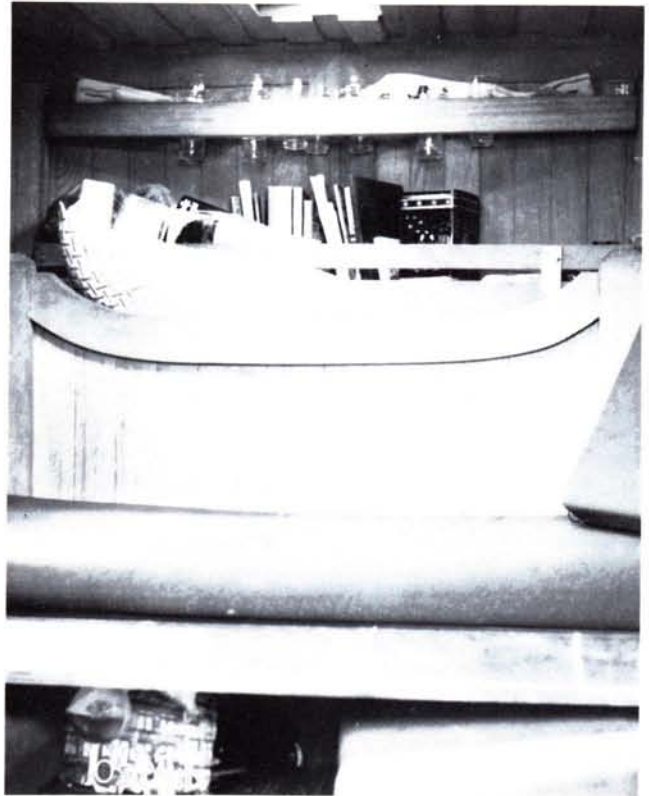
Eind december van dat jaar is de Grundel als casco afgeleverd in juni 1980 te water gelaten in 1981 onder zeil gekomen

De Grundel is gebouwd van hechthout op irokospanten het vlak is 28 mm dik de ondergangen 19 mm beide gelamineerd bovangangen 12 mm dek en spiegel 15 mm Over het 15 mm hechthouten dek zijn grenen dekdelen verlijmd van ± 10 mm dik

De zwaarden en het roer zijn (zelf) gemaakt van iroko De rondhouten beslag en blokken zijn eveneens zelf gemaakt In de Grundel staat een 9 pk Sole-diesel de motorkist wordt gebruikt

De kuip van de Staverse jol

Het vooronder van de Staverse jol Neeltje Door planken tussen de banken te leggen ontstaat een groot 2 persoonsbed

als tafel die vergroot kan worden met twee losse zijplanken

Voordelen van een hechthouten schip zijn geen condens en een droog schip terwijl het materiaal onderhoudsvriendelijk is

Een hechthouten casco afbouwen is ook veel gemakkelijker dan een stalen terwijl de hoeveelheid materiaal dat ingetimmerd moet worden ook veel minder is

Bij het afbouwen van beide casco's is veel gebruik gemaakt van gekochte restpartijtjes hout van aannemings- en timmerbedrijven wat voor hen vaak kort afval was is voor het afbouwen van een casco vaak zeer goed bruikbaar

Staverse Jol Neeltje

De kiel van de Staverse Jol is in juni 1979 gelegd bij Kooyman en De Vries in Deil Het casco is afgeleverd in oktober 1979 en 11 april 1980 te water gelaten

Het schip is gebouwd van staal waarvan de grondplaat 7 mm de zijkanten 4 mm het dek 3 mm en de scheg 30 mm is Het casco is gestraald en roestwerend behan-

Staverse jol Neeltje

Technische gegevens Staverse Jol Neeltje

lengte 6.20 m
 breedte 2.65 m
 diepgang 0.70 m
 zeiloppervlak grootzeil 20 m² fok 12 m² kluiver 8 m² dacron
 motor 15 pk Arona diesel

deld Het casco is zonder motor en motorfundatie afgeleverd Eerst is er een luchtgekoelde Sachs diesel ingebouwd waaraan zelf een keerkoppeling was gebouwd Deze motor heeft het binnen het jaar na enkele vastlopers begeven Toen is gekozen voor een 15 pk Arona diesel

Het vooronder is afgetimmerd met red cedar en de kuip is afgetimmerd met iroko

De mast en rondhouten zijn gemaakt door jachtwerf Van Workum in Arnhem De mast is 8.60 m lang vanuit de koker gemeten

Opvallend is dat bij de keuze van het tuigage is afgeweken van de standaard Staverse Jol tuigage Het aantal vierkante meters is groter doordat het zeilplan hoger is hetgeen de zeileigenschappen ten goede is gekomen Het schip heeft hierdoor een enigszins Engels karakter gekregen